

Duurzaamheid voor boer en koe

Melk is niet alleen wit, ze wordt het ook steeds groener. Heel wat melkveehouders spannen zich in om zo efficiënt en duurzaam mogelijk te produceren. Johan en Kristof uit Diepenbeek vertellen enthousiast hoe ze dat toepassen in hun bedrijfsvoering: “Efficiënte melkproductie is een mix van duurzame praktijken.”

Nele Kempeneers

© NELE KEMPEENEERS

Efficiëntie en duurzaamheid gaan vaak hand in hand, zeker als we kijken naar de moderne melkveehouderij. Wat goed is voor de koe, is bijna altijd ook goed voor de boer en voor het klimaat. Wij gingen langs bij Johan Claesen en zoon Kristof, die op hun melkveebedrijf in Diepenbeek voluit gaan voor alles wat duurzaam is.

We vinden geen klassieke Holstein op jullie bedrijf. Vanwaar de keuze voor Fleckvieh?

Johan: “We zijn geëvolueerd van een gemengd bedrijf met melkvee en varkens in de jaren 80 tot een modern melkveebedrijf vandaag. In 2009 zijn we geleidelijk overgestapt van Holstein naar Fleckvieh. Dat dubbeldoelras heeft niet alleen een mooie melkproductie maar produceert aanzienlijk meer vlees dan de Holsteins.”

Kristof: “We hebben voor Fleckvieh gekozen omdat het zo duurzaam is. Het ras is erg robuust: we stellen duidelijk minder uierontstekingen en klauwaandoeningen vast. Het vervangingspercentage is ook ▶

“We hebben voor Fleckvieh gekozen omdat het zo duurzaam is.”

stevig gedaald, momenteel zitten we hier rond de 25%. De gemiddelde leeftijd per koe is 4 jaar en 5 maanden, maar nu zitten we nog met veel jonge dieren, dus zal de leeftijd de komende jaren nog stijgen. We proberen ook niet te veel jongvee aan te houden. Aan melkproductie hebben we niet moeten inboeten bij de omschakeling naar Fleckvieh, integendeel. We zijn gestegen van 8.500 liter naar 10.500 liter. Die stijging is wel ook te danken aan alle andere veranderingen in bedrijfsmanagement die we in die periode doorgevoerd hebben.”

Een van die veranderingen is de nieuwe melkveestal. Hoe draagt die haar steentje bij?

Johan: “Tien jaar geleden hebben we geïnvesteerd in een nieuwe jongveestal. In 2015, toen Kristof mee in het bedrijf gekomen is, hebben we de stap gezet om ook een nieuwe melkveestal te bouwen. De nieuwe stal hebben we gebouwd met het oog op de toekomst en met veel aandacht voor comfort, zowel voor de boer als voor de koeien.”
 Kristof: “De brede loopgangen, de computergestuurde gordijnen voor de verluchting, de koematrassen, het geïsoleerde dak ... Door al die investeringen voelen de koeien zich goed in de stal en ze produceren dus ook meer melk. De twee robots die de koeien drie keer per dag melken, dragen daar natuurlijk ook aan bij.”

Jullie zijn ook erg bewust met energie bezig, niet?

Kristof: “Dat klopt. Vandaag komt een deel van onze energie uit zonnepanelen, maar we zouden op termijn ook een windmolen willen plaatsen. Dan zouden we volledig aan onze eigen energiebehoefte kunnen voldoen. We bekijken momenteel wat de mogelijkheden zijn. We gaan nu ook al niet lichtzinnig om met onze energie. We doen aan warmterecuperatie, de melk wordt voorgekoeld voor die in de melktank terechtkomt ...”

Ook voeder speelt een belangrijke rol in de koolstofvoetafdruk. Hoe staat het daarmee op jullie bedrijf?

Kristof: “We zijn blij dat we al het ruwvoeder zelf kunnen produceren. Onze akkerbouw laat ons toe om in een normaal jaar aan onze behoefte aan ruwvoeder te voldoen. We telen luzerne, mais, gras en gras-klover. Luzerne zit nog niet zo lang in ons teeltplan, maar we zijn er erg tevreden over. De plant zorgt voor een goede doorworteling van de bodem en brengt structuur in het rantsoen. Het is ook een eiwithoudend gewas, dat soja helpt vervangen.”
 Johan: “Dat is belangrijk. We leveren sinds kort ggo-vrije melk aan Arla, dus mag het voeder geen ingevoerde ggo-soja bevatten. Bovendien hebben we zo een kleinere koolstofvoetafdruk. Het krachtvoeder bevat onder andere een VLOG-mix van koolraapzaad, palmpitten en zonnebloemzaad. Daarnaast verwerken we suikerbietenperspulp en melassedraf in het voeder. Die reststromen uit de industrie krijgen een meerwaarde in de lokale veeteelt. Duurzaamheid houdt ook in dat je financieel beloond wordt voor je inspanningen. De meerprijs die we nu krijgen, compenseert het duurdere ggo-vrije voeder.”

Kristof, jij staat aan het begin van een carrière als melkveehouder. Hoe zie je de toekomst?

Kristof: “Ik wil over 30 jaar nog steeds boer zijn, dus ik maak nu heel bewuste keuzes. We melken momenteel 150 koeien en kunnen voorzien in eigen ruwvoeder. Uitbreiden is voor mij nu niet aan de orde. Je kunt je bedrijf laten groeien op andere vlakken dan in het aantal dieren. Dat wordt wat te vaak vergeten. Je mag niet blind blijven uitbreiden zonder rekening te houden met de markt. Ik vind het ook belangrijk om te denken aan ons arbeidsgemak. Dankzij de twee melkrobots heb ik wat meer tijd voor ontspanning en engagementen, bijvoorbeeld in de jeugdbeweging en in de jeugdgraad. Ook dat is duurzaam ondernemen.” ■

Roel Vaes

adviseur Rundvee Studiedienst
roel.vaes@boerenbond.be

Efficiëntiewinst

De melkveehouders hebben de voorbije jaren al heel wat inspanningen geleverd op het vlak van het klimaat. Zo is de koolstofvoetafdruk per geproduceerde liter melk op sectorniveau tussen 2000 en 2015 gedaald met 26%. Dat is een gevolg van de intensivering van de melkveebedrijven en vooral van de verhoogde productiviteit per melkkoe. Vooral krachtvoer, eigen gras en eiwitrijk ruwvoer worden efficiënter benut. Bovendien worden er meer bijproducten opgenomen in de rantsoenen, waardoor er minder soja en sojashroot nodig is. De bedrijven blijven dus evolueren en verder verduurzamen, ook op het vlak van klimaat.

